

És quan corro que hi veig clar

Jugant amb el poema de J.V. Foix, el títol recull algunes reflexions *post-lectum* del llibre de Haruki Murakami *De què parlo quan parlo de córrer*. El novel·lista japonès valora l'ascendent de la seva afició a les curses de llarga distància sobre diferents aspectes de la seva vida. Ara que esport, salut, estètica i forma física cotitzen a l'alça en proporcions indeterminades, es multipliquen les persones que omplen gimnasos, piscines, camins, carreteres i altres escenaris adients. Les motivacions per escampar la boira són ben diverses: salut, repte, diversió, higiene mental, competició... Deixeu-m'hi afegir un element complementari: l'oportunitat de conèixer. Conèixer l'entorn immediat: caminant, corrent o en bicicleta és una proposta apassionant. A Catalunya ho sabem prou bé. La Renaixença va impulsar aquest afany per conèixer, trepitjant país, burxant memòries i despertant consciències. En aquest neguit de descoberta i inventari del patrimoni material i immaterial va néixer allò que s'ha conegut com a excursionisme científic. En parlàvem dies enrere amb l'amic Joan Carles Borrego a la presentació del seu darrer llibre *Cafè amb Sal*, del tot recomanable, sigui dit de passada. Algunes modalitats esportives –no agressives per l'entorn– han apropiat el territori a molta gent jove, potser menys predisposada a la cultura de motxilla. A la majoria dels que hem fet muntanya ens ha passat. Enfilàvem corre cuita cap els tres mil del Pirineu sense haver tastat prou el Pic de l'Àliga, el Montmell o el Garraf. Avui, el córrer o la bicicleta de muntanya han fet que molts joves puguin situar amb precisió topònims com Casa Alta, mas de l'Artís o Les Mesquites. Això és molt important. Per a alguns, aquells indrets només seran una fita a mig camí, però d'altres sentiran curiositat i atracció per saber-ne més. Això els permetrà de llegir el territori amb uns altres ulls. I ja sabeu la dita: conèixer, és estimar.

Cada cop més pistes, camins i corriols s'omplen de passejants, corredors o ciclistes que descobreixen uns encontorns atractius i sorprenents, però altament fràgils i escarnits mil-i-un cops per accions intervencionistes. Ai ! , l'obsessió d'asfaltar camins. I els governants, coneixen prou bé el seu terme municipal ?. Qui sovinteja la muntanya no vol rius de ciment, ni cicatrius vergonyoses com les de la Talaia. Tampoc els calen tants rètols indicatius de tota mida , format i contingut. Ciment i rètols que anuncien zones naturals com el Foix, Olèrdola o el Garraf. No és un contrasentit ?. Volem, senzillament, gaudir de l'entorn sense interferències. O, en tot cas, no afegir-ne de noves, més enllà de les que imposa el progrés : carreteres, línies elèctriques, autopistes, urbanitzacions... El nostre medi presenta alternatives més suggestives. Senglars, guineus, conills o musteles...Masies, barraques de pedra seca, forns de calç o cocons... Vinyes, camps d'ordi, garrofers o margallons... Certament, l'obra pública ha avançat molt en estudis d'impacte ambiental i preservació del patrimoni. Les obres dels túnels de la nova C-15 sota el Montgrós, però, han seccionat i malmès el corriol que s'enfila per ponent a tocar del Bosc de les llèmenes. Històric camí de pas de molts excursionistes i del clàssic cros anual de Sant Pau. Tant costava d'obligar l'empresa concessionària a refer un tram de camí que –amb els seus mitjans tècnics– no li hauria suposat més d'un parell d'hores de feina ?. Tornem-hi amb el coneixement i la sensibilitat. Trenta anys tombant per les rodalies et converteixen en un privilegiat notari de la transformació del medi. Tres mil quilòmetres a l'any d'esforç, fred, calor, contemplar i pensar. –En què penses quan estàs corrent una maratón ?, es pregunta Murakami. En res !, es respon. I afegeix: com a molt, pots recitar un mantra a l'estil de *el dolor és inevitable, però el patiment és opcional*. No hi estic gens d'acord. Si això fos només així, seria molt trist. –De què serveix un llibre sense dibuixos ni diàlegs ?, es

preguntava l'Alicia de Lewis Carroll. –De què serveix córrer, sense un paisatge ?, em pregunto jo. El diàleg interior fa sentir-te viu. Dialogar amb l'entorn és el camí més directe per enllaçar amb la nostra geografia i la nostra història.

Albert Tubau

(Article publicat al Diari de Vilanova el 14 de maig de 2010)